

Warszawa, 18.12.2009

Wyniki finansowe towarzystw ubezpieczeniowych w okresie III kwartałów 2009 roku¹

W dniu 30 września 2009 r. **zezwoleń na prowadzenie działalności ubezpieczeniowej** w Polsce miało sześćdziesiąt pięć zakładów ubezpieczeń (przed rokiem sześćdziesiąt siedem) oraz jeden oddział główny zagranicznej firmy ubezpieczeniowej. W ubezpieczeniach na życie (dział I) – działalność ubezpieczeniową prowadziło trzydzieści towarzystw, a pozostałe ubezpieczenia osobowe i majątkowe (dział II) obsługiwało trzydzieści pięć firm.

Większość zakładów ubezpieczeniowych miała **formę organizacyjną** spółki akcyjnej (dwadzieścia dziewięć w dziale I i dwadzieścia siedem w dziale II), oraz dziewięć towarzystw ubezpieczeń wzajemnych. W towarzystwach zorganizowanych w formie spółek akcyjnych dominował kapitał zagraniczny², TUV-y miały przewagę polskich udziałowców.

Pełny **zakres ubezpieczeń** w dziale I prowadziło dziewięć zakładów. W dziale II tylko trzy największe towarzystwa miały uprawnienia na prowadzenie wszystkich osiemnastu grup ubezpieczeń bezpośrednich. Ubezpieczenie autocasco (grupa 3) oferowało dwadzieścia sześć zakładów, ubezpieczenia ogniowo-kradzieżowe – dwadzieścia osiem (grupa 8 i 9), ubezpieczenia komunikacyjnej OC (grupa 10) – dwadzieścia sześć, ogólnej odpowiedzialności cywilnej (grupa 13) – trzydzieści. **Reasekuracją czynną w dziale II** zajmowało się czternaście zakładów, ale żaden nie pokrywał wszystkich klas ryzyka.

Suma bilansowa zakładów ubezpieczeń ogółem na koniec września 2009 r. wyniosła 144 408 mln zł (wzrost w ciągu roku o 3,1%, a od początku 2009 roku o 4,8%), z tego na dział I

¹ Dane źródłowe przekazał 10 grudnia br. do GUS Urząd Komisji Nadzoru Finansowego. Dotyczą one wyników finansowych firm ubezpieczeniowych zorganizowanych jako spółki akcyjne i towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, określonych w tytule niniejszej informacji tradycyjną nazwą towarzystwa ubezpieczeniowe, dla której synonimami są takie pojęcia jak: ubezpieczyciele, firmy ubezpieczeniowe, zakłady ubezpieczeń itd.

² Na podstawie przeważającego (ponad 50%) udziału w kapitale akcyjnym (zakładowym).

przypadało 86 301 mln zł (o 1,6% mniej niż przed rokiem, a od początku b.r. więcej o 1,4%), na dział II – 58 107 mln zł (o 11,1% więcej niż w końcu września 2008 r., a od początku roku więcej o 10,2%). Dynamika w segmencie ubezpieczeń majątkowych wpłynęła na proporcje działowe **aktywów** firm ubezpieczeniowych, określone w głównej mierze wielkością **lokat**. Na towarzystwa ubezpieczeń na życie przypadało 59,8% aktywów ogółem (spadek udziału o 2,8 pkt proc.), na pozostałe zakłady 40,2% (wzrost o 2,8 pkt proc.). Kapitałową przewagę działu I generowały **aktywa netto ubezpieczeń na życie, gdzie ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający**. Wartość tej pozycji wzrosła w analizowanym okresie do 30 292 mln zł (o 485 mln zł, tj. o 1,6% w ciągu roku, a o 3 946 mln zł, tj. od 15,0% więcej od początku 2009 roku). **Lokaty środków własnych** obniżyły się w ubezpieczeniach na życie do 51 470 mln zł (o 4,0% w ciągu roku), w pozostałych ubezpieczeniach osobowych i majątkowych wzrosły do 49 669 mln zł (o 11,6% w ciągu roku). Lokaty zakładów ubezpieczeń na życie w papiery o zmiennej kwocie dochodu (udziały, akcje, certyfikaty inwestycyjne) zwiększyły się (o 9,3% w ciągu roku), ale nie miało to znaczącego wpływu na dynamikę lokat finansowych tego działu. W dziale II lokaty finansowe wzrosły do 40 358 mln zł (o 10,3% w ciągu roku), na co wpłynęły głównie wyższe lokaty w papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu (wzrost o 16,7% w ciągu roku). Na dynamikę lokat finansowych zakładów ubezpieczeń majątkowych wpłynęły walory o zmiennej stopie procentowej (spadek o 6,5% w ciągu roku, wzrost o 11,3% od początku b.r.). Utrzymało się, podobnie jak w poprzednich okresach sprawozdawczych, znacznie większe zaangażowanie ubezpieczycieli działu II niż działu I w udziały i akcje w podmiotach podporządkowanych. Tego typu inwestycje wyniosły na koniec września 2009 r. odpowiednio 8 315 mln zł i 1 397 mln zł, tj. wzrosły w towarzystwach majątkowych o 15,9% w ciągu roku, a w towarzystwach na życie zmniejszyły się o 0,7% w ciągu roku.

Główną pozycją **pasywów** były **rezerwy techniczno ubezpieczeniowe**, które – łącznie dla całego rynku – ukształtowały się w końcu września 2009 r. na poziomie 98 609 mln zł (o 1,1% mniej w porównaniu z końcem września 2008 r., a 0,7% więcej od początku 2009 roku). Rezerwy te w dziale I wyniosły 69 977 mln zł (spadek o 4,4% w ciągu roku i 1,4% od początku b.r.), mimo zwiększenia do 30 258 mln zł (o 1,6% w ciągu roku, a o 15% od początku roku) rezerwy ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający. Największą wartość i ujemną dynamikę miała rezerwa ubezpieczeń na życie, która zmniejszyła się do 36 513 mln zł (spadek o 9,7%, a o 12% od początku 2009 roku). Pozostałe rezerwy techniczno-ubebezpieczeniowe w dziale I były kwotowo niewielkie, toteż nie wywarły istotnego wpływu na rezerwy w segmencie ubezpieczeń na życie. Rezerwy techniczno-ubebezpieczeniowe w dziale II wyniosły 28 632 mln zł (wzrost o 8,2% w ciągu roku, a o 6,3% od początku b.r.), na co wpłynęło podniesienie rezerwy składek i na pokrycie ryzyka niewygasłego do 11 667 mln zł (o 8,3% w ciągu roku) oraz rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia do 16 013 mln zł (również o 8,3% w ciągu roku).

O bezpieczeństwie funkcjonowania zakładów ubezpieczeń, obok rezerw adekwatnych do przyjętego do ochrony ryzyka, decyduje dostosowany do wymogów ostrożnościowych poziom **kapitałów (środków) własnych**. Łącznie, na koniec września 2009 r. kapitały te wyniosły 40 424 mln zł (o 17,1% więcej niż na koniec września 2008 r. a o 13,6% od początku 2009 roku). Kapitał własny towarzystw na życie zwiększył się z 10 840 mln zł do 12 898 mln zł (o 19% w ciągu roku), w firmach chroniących pozostałe ryzyka osobowe i majątkowe z 23 696 mln zł do 27 526 mln zł (o 16,2% w ciągu roku). Kapitał podstawowy w obu działach ubezpieczeń miał zbliżoną wartość – 2 627 mln zł w dziale I i 2 780 mln zł w dziale II, ale dynamikę wyższą w ubezpieczeniach na życie (wzrost o 5,5% wobec 2,0% przed rokiem). Udział kapitału zagranicznego w kapitale podstawowym wzrósł do 78,8%, w ubezpieczeniach majątkowych do 83,2%, natomiast w ubezpieczeniach na życie udział kapitału zagranicznego zmniejszył się z 75,2% do 74,1% w stosunku do poprzedniego roku, a wzrósł o 0,4 punkty procentowe od początku

bieżącego roku. Kapitał własny w segmencie ubezpieczeń na życie był ponad dwukrotnie mniejszy w porównaniu z kapitałem własnym ubezpieczeń majątkowych, ze względu na niższą wartość kapitału zapasowego (odpowiednio: 7 228 mln zł i 16 384 mln zł).

Składka przypisana brutto na rynku ubezpieczeń wyniosła ogółem 38 354 mln zł (spadek o 14,5% w porównaniu z końcem września 2008 r.), z tego w ubezpieczeniach na życie 22 309 mln zł (o 24,3% mniej niż przed rokiem), w pozostałych ubezpieczeniach osobowych i majątkowych 16 045 mln zł (wzrost o 4,3%). Towarzystwa z **przeważającym kapitałem zagranicznym** zebrały łącznie 51,5% składki brutto (przed rokiem 50,4%). Udział tej grupy ubezpieczycieli obniżył się z 50,0% do 49,8% w ubezpieczeniach działu I, zaś w pozostałych ubezpieczeniach osobowych i majątkowych wzrósł z 51,4% do 53,7%. Po uwzględnieniu odpisów na rezerwy składki i na ryzyko niewygasłe oraz rozliczeń z reasekuratorami, **składka** (zarobiona na udziale własnym netto) wyniosła łącznie około 35 578 mln zł (spadek w skali roku o 14,6%); w dziale I obniżyła się do 21 824 mln zł (o 24,6%), w dziale II wzrosła do 13 753 mln zł (o 8,1%)³.

Odszkodowania i świadczenia brutto wypłacone wzrosły ogółem do 31 021 mln zł (o 62,4% w stosunku do końca III kw. 2008 roku), z tego w ubezpieczeniach na życie do 21 746 mln zł (wzrost o 87,2%), w pozostałych ubezpieczeniach osobowych i majątkowych do 9 275 mln zł (wzrost o 23,9%). Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym wyniosły 29 465 mln zł (o 59,8% więcej niż przed rokiem) przy niewielkim wzroście udziału reasekuratorów. **Odszkodowania i świadczenia** ogółem wzrosły do około 30 374 mln zł (o 57,3%). Wzrost ten był w znacznej części spowodowany odszkodowaniami i świadczeniami w dziale I, które zwiększyły się do 21 206 mln zł (o 81,1%). W porównaniu z działem I nastąpił stosunkowo umiarkowany wzrost odszkodowań i świadczeń w dziale II do 9 168 mln zł (o 20,6%).

Wynik techniczny (w ujęciu zagregowanym) ukształtował się na poziomie 3 578 mln zł (3 555 mln zł przed rokiem), z tego wynik w ubezpieczeniach na życie wyniósł 3 502 mln zł, w majątkowych – 76 mln zł (wzrost odpowiednio o 884 mln zł i spadek o 860 mln zł). Na wynik techniczny ubezpieczeń na życie wpływ wywarła obniżka stanu rezerw ubezpieczeń grupy 1 oraz zmniejszenie kosztów działalności lokacyjnej w grupie 3. W ubezpieczeniach majątkowych strata techniczna w komunikacyjnej OC (grupa 10) powiększyła się do 576 mln zł (przed rokiem – 252 mln zł), natomiast wynik techniczny dodatni wystąpił w innych grupach ubezpieczeń (NNW, auto-casco, pozostałe szkody rzeczowe, ogólna OC, ubezpieczenie kredytu, gwarancja ubezpieczeniowa i assistance). Zysk techniczny osiągnęło 36 ubezpieczycieli (w dziale I – 21, w dziale II – 15), stratę techniczną wykazały 29 towarzystwa (w dziale I – 9, w dziale II – 20).

Łączny **wynik finansowy brutto zakładów ubezpieczeń** wyniósł 6 869 mln zł i był o 441 mln zł wyższy w porównaniu z końcem III kw. roku 2008. Towarzystwa w dziale I wypracowały nadwyżkę rzędu 3 999 mln zł, a ich wynik był o 1 360 mln zł lepszy niż przed rokiem, natomiast w dziale II wynik w kwocie 2 871 mln zł był gorszy o 919 mln zł. Na poprawę wyniku finansowego brutto ubezpieczycieli na życie wpłynęły wyższe o 461 mln zł przychody netto z działalności lokacyjnej. W pozostałych ubezpieczeniach osobowych i majątkowych działalność lokacyjna wygenerowała przychody netto o 271 mln zł niższe niż przed rokiem, co spowodowało zmniejszenie wyniku finansowego brutto w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego. **Podatek dochodowy** (1 055 mln zł) zwiększył się o 30,5% w porównaniu z końcem III kw. roku 2008. Na **wynik finansowy netto** – 5 814 mln złłożył się wynik ubezpieczycieli w dziale I – 3 270 mln zł (większy niż przed rokiem o 1 100 mln zł) i towarzystw w dziale II – 2 545 mln zł (o 906 mln zł mniejszy niż przed rokiem). Zyski netto wygospodarowały 44

³ W ubezpieczeniach działu II na wzrost składki o 996 mln zł wpłynęły przede wszystkim ubezpieczenia bezpośrednie: komunikacyjne (grupa 10 i 3), które wygenerowały wzrost składki netto o 416 mln zł, ogniowo-kradzieżowe (grupa 8 i 9), gdzie składka netto zwiększyła się o 196 mln zł oraz finansowe (grupy 14-16) o składce wyższej o 80 mln zł.

towarzystwa (w dziale I – 20 i II – 24), stratę poniosło 21 zakładów (w dziale I – 10, w dziale II – 11).

Wskaźniki bezpieczeństwa działalności ubezpieczeniowej na koniec września 2009 r. były wysokie w stosunku do wymaganego ustawowego poziomu, a nawet niektóre wzrosły w relacji do analogicznego okresu w 2008 roku. Wskaźnik monitorowania działalności wzrósł z 449,1% do 526,9% (o 77,8 pkt proc.), na co wpłynął wzrost tego wskaźnika w dziale I z 269,7% do 332,4% (o 62,7 pkt proc.) i wzrost z 665,1% do 742,1% w dziale II (o 77,0 pkt proc.). Wskaźnik pokrycia rezerw lokatami w dziale I utrzymał się w granicach normy, zaś w dziale II był o ponad 50 pkt proc. wyższy od ustawowych wymogów. Chociaż wzrósł współczynnik wypłacalności w dziale I do 55,4%, to jego stan jest niski i zapewne będzie przesłanką do dokapitalizowania zakładów, które nie posiadają adekwatnych do przyjętego ryzyka kapitałów własnych lub odwołania się do wsparcia reasekuratorów. W dziale II współczynnik wypłacalności wzrósł do 168,7%, co świadczy o odpowiedniej wartości środków własnych w relacji do przypisanej składki.

Szkodowość brutto wzrosła głównie w ubezpieczeniach na życie z 40,4% do 98,1%, w pozostałych ubezpieczeniach osobowych i majątkowych z 59,2% do 66,3%. Niekorzystny wpływ na przebieg ubezpieczeń miała niższa dynamika przypisu składki od dynamiki odszkodowań. Wskaźnik kosztów administracyjnych w dziale I wzrósł z 4,0% do 5,2%, w dziale II z 9,0% do 9,1%. W ubezpieczeniach na życie wzrósł także wskaźnik kosztów akwizycji z 8,9% do 12,7%, a w ubezpieczeniach majątkowych z 17,3% do 19,1%. W warunkach niewysokiej dynamiki składki zarobionej na udziale własnym, wyższy wynik techniczny w dziale I daje obraz wyższego wskaźnika rentowności działalności technicznej w tym dziale: 16,0%, (wzrost w ciągu roku o 7,1 pkt proc.), natomiast niski wynik techniczny w dziale II powoduje obniżenie tego wskaźnika do 0,6% (spadek o 6,7 pkt proc.).

Tabl. 1. Aktywa towarzystw ubezpieczeniowych

Stan na koniec III kwartałów 2008 i 2009 r.

Wyszczególnienie	Ogółem*		Działy ubezpieczeń			
			Na życie (I)		Pozostałe osobowe i majątkowe (II)	
	30.09.08	30.09.09	30.09.08	30.09.09	30.09.08	30.09.09
	w mln zł					
Aktywa ogółem	140 011,0	144 407,9	87 709,0	86 301,2	52 302,0	58 106,7
Wartości niematerialne i prawne	447,9	431,6	158,5	105,7	289,4	325,9
Lokaty	98 136,7	101 138,7	53 619,9	51 470,1	44 516,8	49 668,5
nieruchomości	916,9	1 327,7	256,1	389,2	660,9	938,5
lokaty w jednostkach podporządkowanych, w tym:	8 767,7	9 781,3	1 517,6	1 431,2	7 250,2	8 350,1
udziały lub akcje w jednostkach podporządkowanych	8 579,2	9 712,5	1 407,2	1 397,3	7 172,0	8 315,2
inne lokaty finansowe, w tym	88 433,7	90 007,6	51 846,2	49 649,7	36 587,5	40 357,9
udziały, akcje, inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	5 817,4	5 850,4	2 599,6	2 842,5	3 217,8	3 008,0
dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	59 612,4	66 670,0	30 144,7	32 272,1	29 467,8	34 397,9
lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	20 024,6	16 113,5	17 382,9	13 721,6	2 641,7	2 391,9
należności depozytowe od cedentów	18,3	22,1	-	-	18,3	22,1
Aktywa netto ubezpieczeń na życie, gdzie ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający	29 806,4	30 291,7	29 806,4	30 291,7	-	-
Należności, w tym:	5 051,4	5 846,1	1 053,5	1 197,1	3 997,9	4 649,0
należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich, w tym:	3 599,9	4 014,0	617,0	608,3	2 982,9	3 405,7
należności od ubezpieczających	3 386,9	3 700,4	559,9	555,1	2 827,0	3 145,3
należności od pośredników ubezpieczeniowych	159,4	260,3	35,0	35,8	124,4	224,5
należności z tytułu reasekuracji	624,8	758,4	58,0	68,1	566,8	690,3
Inne składniki aktywów, w tym:	1 303,9	1 289,2	523,5	725,0	780,5	564,2
rzeczowe składniki aktywów	434,0	367,0	116,3	100,4	317,6	266,5
środki pieniężne	859,3	911,3	402,1	621,5	457,2	289,8
Rozliczenia międzyokresowe, w tym:	5 264,7	5 410,6	2 547,2	2 511,5	2 717,5	2 899,1
aktywowane koszty akwizycji	3 594,1	4 345,2	1 678,5	1 931,3	1 915,5	2 413,9

*Sumy składników w niniejszej tablicy oraz w innych tablicach w niektórych przypadkach mogą się różnić nieznacznie od podanych wielkości „ogółem” ze względu na zaokrąglenia.

Tabl. 1a. Aktywa towarzystw ubezpieczeniowych

Stan na początek roku i koniec III kwartału 2009 r.

Wyszczególnienie	Ogółem*		Działy ubezpieczeń			
			Na życie (I)		Pozostałe osobowe i majątkowe (II)	
	01.01.09	30.09.09	01.01.09	30.09.09	01.01.09	30.09.09
	w mln zł					
Aktywa ogółem	137 828,3	144 407,9	85 091,0	86 301,2	52 737,4	58 106,7
Wartości niematerialne i prawne	432,2	431,6	123,0	105,7	309,2	325,9
Lokaty	99 619,8	101 138,7	54 584,6	51 470,1	45 035,3	49 668,5
nieruchomości	1 296,6	1 327,7	388,6	389,2	908,0	938,5
lokaty w jednostkach podporządkowanych, w tym:	9 030,2	9 781,3	1 419,0	1 431,2	7 611,2	8 350,1
udziały lub akcje w jednostkach podporządkowanych	8 945,9	9 712,5	1 410,3	1 397,3	7 535,7	8 315,2
inne lokaty finansowe, w tym	89 274,3	90 007,6	52 777,0	49 649,7	36 497,3	40 357,9
udziały, akcje, inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	5 200,4	5 850,4	2 496,8	2 842,5	2 703,6	3 008,0
dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	61 023,0	66 670,0	30 937,6	32 272,1	30 085,3	34 397,9
lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	21 898,2	16 113,5	18 649,4	13 721,6	3 248,7	2 391,9
należności depozytowe od cedentów	18,7	22,1	–	–	18,7	22,1
Aktywa netto ubezpieczeń na życie, gdzie ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający	26 345,9	30 291,7	26 345,9	30 291,7	–	–
Należności, w tym:	4 662,6	5 846,1	953,1	1 197,1	3 709,5	4 649,0
należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich, w tym:	3 491,0	4 014,0	592,8	608,3	2 898,2	3 405,7
należności od ubezpieczających	3 231,5	3 700,4	536,5	555,1	2 695,0	3 145,3
należności od pośredników ubezpieczeniowych	183,3	260,3	35,0	35,8	148,3	224,5
należności z tytułu reasekuracji	555,7	758,4	68,5	68,1	487,2	690,3
Inne składniki aktywów, w tym:	1 391,2	1 289,2	525,6	725,0	865,6	564,2
rzeczowe składniki aktywów	396,4	367,0	115,8	100,4	280,6	266,5
środki pieniężne	983,3	911,3	404,9	621,5	578,3	289,8
Rozliczenia międzyokresowe, w tym:	5 376,7	5 410,6	2 558,9	2 511,5	2 817,8	2 899,1
aktywowane koszty akwizycji	3 865,1	4 345,2	1 837,6	1 931,3	2 027,6	2 413,9

*Sumy składników w niniejszej tablicy oraz w innych tablicach w niektórych przypadkach mogą się różnić nieznacznie od podanych wielkości „ogółem” ze względu na zaokrąglenia.

Tabl.2. Dynamika i struktura działowa aktywów towarzystw ubezpieczeniowych

Wyszczególnienie	Ogółem	Dział		Udział w aktywach ogółem w %			
		I	II	Dział I		Dział II	
		30.09.2008 =100		30.09.08	30.09.09	30.09.08	30.09.09
Aktywa ogółem	103,1	98,4	111,1	62,6	59,8	37,4	40,2
Wartości niematerialne i prawne	96,4	66,7	112,6	35,4	24,5	64,6	75,5
Lokaty	103,1	96,0	111,6	54,6	50,9	45,4	49,1
nieruchomości	144,8	152,0	142,0	27,9	29,3	72,1	70,7
lokaty w jednostkach podporządkowanych, w tym:	111,6	94,3	115,2	17,3	14,6	82,7	85,4
udziały lub akcje w jednostkach podporządkowanych	113,2	99,3	115,9	16,4	14,4	83,6	85,6
inne lokaty finansowe, w tym	101,8	95,8	110,3	58,6	55,2	41,4	44,8
udziały, akcje, inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	100,6	109,3	93,5	44,7	48,6	55,3	51,4
dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	111,8	107,1	116,7	50,6	48,4	49,4	51,6
lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	80,5	78,9	90,5	86,8	85,2	13,2	14,8
należności depozytowe od cedentów	121,0	–	121,0	–	–	100,0	100,0
Aktywa netto ubezpieczeń na życie, gdzie ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający	101,6	101,6	–	100,0	100,0	–	–
Należności, w tym:	115,7	113,6	116,3	20,9	20,5	79,1	79,5
należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich, w tym:	111,5	98,6	114,2	17,1	15,2	82,9	84,8
należności od ubezpieczających	109,3	99,1	111,3	16,5	15,0	83,5	85,0
należności od pośredników ubezpieczeniowych	163,3	102,3	180,5	22,0	13,8	78,0	86,2
należności z tytułu reasekuracji	121,4	117,3	121,8	9,3	9,0	90,7	91,0
Inne składniki aktywów, w tym:	98,9	138,5	72,3	40,1	56,2	59,9	43,8
rzeczowe składniki aktywów	84,6	86,3	83,9	26,8	27,4	73,2	72,6
środki pieniężne	106,1	154,6	63,4	46,8	68,2	53,2	31,8
Rozliczenia międzyokresowe, w tym:	102,8	98,6	106,7	48,4	46,4	51,6	53,6
aktywowane koszty akwizycji	120,9	115,1	126,0	46,7	44,4	53,3	55,6

Tabl.2a. Dynamika i struktura działowa aktywów towarzystw ubezpieczeniowych

Wyszczególnienie	Ogółem	Dział		Udział w aktywach ogółem w %			
		I	II	Dział I		Dział II	
	01.01.2009 =100			01.01.09	30.09.09	01.01.09	30.09.09
Aktywa ogółem	104,8	101,4	110,2	61,7	59,8	38,3	40,2
Wartości niematerialne i prawne	99,9	85,9	105,4	28,5	24,5	71,5	75,5
Lokaty	101,5	94,3	110,3	54,8	50,9	45,2	49,1
nieruchomości	102,4	100,2	103,4	30,0	29,3	70,0	70,7
lokaty w jednostkach podporządkowanych, w tym:	108,3	100,9	109,7	15,7	14,6	84,3	85,4
udziały lub akcje w jednostkach podporządkowanych	108,6	99,1	110,3	15,8	14,4	84,2	85,6
inne lokaty finansowe, w tym	100,8	94,1	110,6	59,1	55,2	40,9	44,8
udziały, akcje, inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	112,5	113,8	111,3	48,0	48,6	52,0	51,4
dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	109,3	104,3	114,3	50,7	48,4	49,3	51,6
lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	73,6	73,6	73,6	85,2	85,2	14,8	14,8
należności depozytowe od cedentów	118,2	–	118,2	–	–	100,0	100,0
Aktywa netto ubezpieczeń na życie, gdzie ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający	115,0	115,0	–	100,0	100,0	–	–
Należności, w tym:	125,4	125,6	125,3	20,4	20,5	79,6	79,5
należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich, w tym:	115,0	102,6	117,5	17,0	15,2	83,0	84,8
należności od ubezpieczających	114,5	103,5	116,7	16,6	15,0	83,4	85,0
należności od pośredników ubezpieczeniowych	142,0	102,4	151,4	19,1	13,8	80,9	86,2
należności z tytułu reasekuracji	136,5	99,4	141,7	12,3	9,0	87,7	91,0
Inne składniki aktywów, w tym:	92,7	137,9	65,2	37,8	56,2	62,2	43,8
rzeczowe składniki aktywów	92,6	86,7	95,0	29,2	27,4	70,8	72,6
środki pieniężne	92,7	153,5	50,1	41,2	68,2	58,8	31,8
Rozliczenia międzyokresowe, w tym:	100,6	98,1	102,9	47,6	46,4	52,4	53,6
aktywowane koszty akwizycji	112,4	105,1	119,1	47,5	44,4	52,5	55,6

Tabl. 3. Struktura aktywów towarzystw ubezpieczeniowych

Stan na koniec III kwartałów 2008 i 2009 r.

Wyszczególnienie	Ogółem		Działy ubezpieczeń			
			I		II	
	30.09.08	30.09.09	30.09.08	30.09.09	30.09.08	30.09.09
	w %					
Aktywa ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Wartości niematerialne i prawne	0,3	0,3	0,2	0,1	0,6	0,6
Lokaty	70,1	70,0	61,1	59,6	85,1	85,5
nieruchomości	0,7	0,9	0,3	0,5	1,3	1,6
lokaty w jednostkach podporządkowanych, w tym:	6,3	6,8	1,7	1,7	13,9	14,4
udziały lub akcje w jednostkach podporządkowanych	6,1	6,7	1,6	1,6	13,7	14,3
inne lokaty finansowe, w tym	63,2	62,3	59,1	57,5	70,0	69,5
udziały, akcje, inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	4,2	4,1	3,0	3,3	6,2	5,2
dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	42,6	46,2	34,4	37,4	56,3	59,2
lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	14,3	11,2	19,8	15,9	5,1	4,1
należności depozytowe od cedentów	0,0	0,0	–	–	0,0	0,0
Aktywa netto ubezpieczeń na życie, gdzie ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający	21,3	21,0	34,0	35,1	–	–
Należności, w tym:	3,6	4,0	1,2	1,4	7,6	8,0
należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich, w tym:	2,6	2,8	0,7	0,7	5,7	5,9
należności od ubezpieczających	2,4	2,6	0,6	0,6	5,4	5,4
należności od pośredników ubezpieczeniowych	0,1	0,2	0,0	0,0	0,2	0,4
należności z tytułu reasekuracji	0,4	0,5	0,1	0,1	1,1	1,2
Inne składniki aktywów, w tym:	0,9	0,9	0,6	0,8	1,5	1,0
rzeczowe składniki aktywów	0,3	0,3	0,1	0,1	0,6	0,5
środki pieniężne	0,6	0,6	0,5	0,7	0,9	0,5
Rozliczenia międzyokresowe, w tym:	3,8	3,7	2,9	2,9	5,2	5,0
aktywowane koszty akwizycji	2,6	3,0	1,9	2,2	3,7	4,2

Tabl. 3a. Struktura aktywów towarzystw ubezpieczeniowych

Stan na początek i koniec III kwartału 2009 r.

Wyszczególnienie	Ogółem		Działy ubezpieczeń			
			I		II	
	01.01.09	30.09.09	01.01.09	30.09.09	01.01.09	30.09.09
	w %					
Aktywa ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Wartości niematerialne i prawne	0,3	0,3	0,1	0,1	0,6	0,6
Lokaty	72,3	70,0	64,1	59,6	85,4	85,5
nieruchomości	0,9	0,9	0,5	0,5	1,7	1,6
lokaty w jednostkach podporządkowanych, w tym:	6,6	6,8	1,7	1,7	14,4	14,4
udziały lub akcje w jednostkach podporządkowanych	6,5	6,7	1,7	1,6	14,3	14,3
inne lokaty finansowe, w tym	64,8	62,3	62,0	57,5	69,2	69,5
udziały, akcje, inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	3,8	4,1	2,9	3,3	5,1	5,2
dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	44,3	46,2	36,4	37,4	57,0	59,2
lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	15,9	11,2	21,9	15,9	6,2	4,1
należności depozytowe od cedentów	0,0	0,0	–	–	0,0	0,0
Aktywa netto ubezpieczeń na życie, gdzie ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający	19,1	21,0	31,0	35,1	–	–
Należności, w tym:	3,4	4,0	1,1	1,4	7,0	8,0
należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich, w tym:	2,5	2,8	0,7	0,7	5,5	5,9
należności od ubezpieczających	2,3	2,6	0,6	0,6	5,1	5,4
należności od pośredników ubezpieczeniowych	0,1	0,2	0,0	0,0	0,3	0,4
należności z tytułu reasekuracji	0,4	0,5	0,1	0,1	0,9	1,2
Inne składniki aktywów, w tym:	1,0	0,9	0,6	0,8	1,6	1,0
rzeczowe składniki aktywów	0,3	0,3	0,1	0,1	0,5	0,5
środki pieniężne	0,7	0,6	0,5	0,7	1,1	0,5
Rozliczenia międzyokresowe, w tym:	3,9	3,7	3,0	2,9	5,3	5,0
aktywowane koszty akwizycji	2,8	3,0	2,2	2,2	3,8	4,2

Tabl. 4. Pasywa towarzystw ubezpieczeniowych

Stan na koniec III kwartałów 2008 i 2009 r.

Wyszczególnienie	Ogółem		Działy ubezpieczeń			
			Na życie (I)		Pozostałe osobowe i majątkowe (II)	
	30.09.08	30.09.09	30.09.08	30.09.09	30.09.08	30.09.09
	w mln zł					
Pasywa ogółem, w tym:	140 011,0	144 407,9	87 709,0	86 301,2	52 302,0	58 106,7
Kapitał własny, w tym:	34 535,9	40 424,4	10 839,5	12 898,4	23 696,4	27 525,9
kapitał podstawowy	5 214,2	5 407,7	2 489,5	2 627,4	2 724,7	2 780,3
kapitał (fundusz) zapasowy	19 401,6	23 611,6	6 586,1	7 227,8	12 815,6	16 383,7
zysk (strata) z lat ubiegłych	-2 284,9	-2 468,5	-1 133,6	-1 168,5	-1 151,4	-1 299,9
zysk (strata) netto	5 624,0	5 814,7	2 171,1	3 269,5	3 452,9	2 545,3
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, w tym:	99 675,4	98 609,0	73 223,4	69 977,0	26 452,0	28 632,1
rezerwa składek i na pokrycie ryzyka niewygasłego	11 807,7	12 828,1	1 039,6	1 161,6	10 768,2	11 666,5
rezerwa ubezpieczeń na życie	40 452,6	36 512,7	40 452,6	36 512,7	–	–
rezerwy na nie wypłacone odszkodowania i świadczenia	15 908,3	17 351,4	1 122,6	1 338,1	14 785,7	16 013,3
rezerwa ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający	29 772,5	30 257,8	29 772,5	30 257,8	–	–
Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych	3 695,0	4 487,6	676,0	1 235,2	3 018,9	3 252,4
udział reasekuratorów w rezerwie składek i w rezerwie na pokrycie ryzyka niewygasłego	829,0	1 010,8	9,0	9,3	819,9	1 001,4
udział reasekuratorów w rezerwie ubezpieczeń na życie	417,8	684,3	417,8	684,3	–	–
udział reasekuratorów w rezerwie na nie wypłacone odszkodowania i świadczenia	2 220,7	2 273,9	27,9	31,0	2 192,7	2 242,8
Pozostałe rezerwy	1 295,9	1 808,9	537,8	955,4	758,1	853,5
Zobowiązania z tytułu depozytów reasekuratorów	893,2	1 452,0	626,0	1 197,5	267,3	254,6
Pozostałe zobowiązania i fundusze specjalne	5 557,1	5 044,9	2 457,3	1 815,8	3 099,8	3 229,1
zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich, w tym:	1 284,4	1 491,7	717,3	734,7	567,0	756,9
wobec ubezpieczających	733,8	616,2	554,7	396,3	179,1	219,9
wobec pośredników ubezpieczeniowych	378,7	639,8	121,1	240,8	257,6	398,9
zobowiązania z tytułu reasekuracji	936,5	1 019,0	84,8	125,6	851,6	893,4
Rozliczenia międzyokresowe	1 974,2	1 721,6	680,9	671,8	1 293,2	1 049,8

Tabl. 4a. Pasywa towarzystw ubezpieczeniowych

Stan na początek roku i koniec III kwartału 2009 r.

Wyszczególnienie	Ogółem		Działy ubezpieczeń			
			Na życie (I)		Pozostałe osobowe i majątkowe (II)	
	01.01.09	30.09.09	01.01.09	30.09.09	01.01.09	30.09.09
	w mln zł					
Pasywa ogółem, w tym:	137 828,3	144 407,9	85 091,0	86 301,2	52 737,4	58 106,7
Kapitał własny, w tym:	35 599,6	40 424,4	11 460,1	12 898,4	24 139,5	27 525,9
kapitał podstawowy	5 158,1	5 407,7	2 504,4	2 627,4	2 653,7	2 780,3
kapitał (fundusz) zapasowy	19 656,8	23 611,6	6 762,0	7 227,8	12 894,8	16 383,7
zysk (strata) z lat ubiegłych	3 454,0	-2 468,5	1 366,8	-1 168,5	2 087,2	-1 299,9
zysk (strata) netto	-43,7	5 814,7	2,5	3 269,5	-46,2	2 545,3
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, w tym:	97 944,6	98 609,0	71 003,2	69 977,0	26 941,4	28 632,1
rezerwa składek i na pokrycie ryzyka niewygasłego	11 951,8	12 828,1	1 185,0	1 161,6	10 766,9	11 666,5
rezerwa ubezpieczeń na życie	41 538,9	36 512,7	41 538,9	36 512,7	–	–
rezerwy na nie wypłacone odszkodowania i świadczenia	16 387,4	17 351,4	1 171,1	1 338,1	15 216,3	16 013,3
rezerwa ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający	26 307,5	30 257,8	26 307,5	30 257,8	–	–
Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych	4 485,0	4 487,6	1 467,8	1 235,2	3 017,2	3 252,4
udział reasekuratorów w rezerwie składek i w rezerwie na pokrycie ryzyka niewygasłego	813,9	1 010,8	9,2	9,3	804,8	1 001,4
udział reasekuratorów w rezerwie ubezpieczeń na życie	932,8	684,3	932,8	684,3	–	–
udział reasekuratorów w rezerwie na nie wypłacone odszkodowania i świadczenia	2 228,5	2 273,9	26,5	31,0	2 202,0	2 242,8
Pozostałe rezerwy	1 352,9	1 808,9	619,3	955,4	733,6	853,5
Zobowiązania z tytułu depozytów reasekuratorów	1 689,6	1 452,0	1 424,7	1 197,5	264,9	254,6
Pozostałe zobowiązania i fundusze specjalne	4 142,8	5 044,9	1 477,2	1 815,8	2 665,6	3 229,1
zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich, w tym:	1 384,2	1 491,7	678,9	734,7	705,3	756,9
wobec ubezpieczających	644,2	616,2	423,3	396,3	221,0	219,9
wobec pośredników ubezpieczeniowych	567,2	639,8	212,9	240,8	354,2	398,9
zobowiązania z tytułu reasekuracji	814,4	1 019,0	121,1	125,6	693,3	893,4
Rozliczenia międzyokresowe	1 743,1	1 721,6	554,0	671,8	1 189,1	1 049,8

**Tabl. 5. Dynamika i struktura działowa pasywów
towarzystw ubezpieczeniowych**

Stan na koniec III kwartałów 2008 i 2009 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Dział		Udział w pasywach ogółem w %			
		I	II	Dział I		Dział II	
		30.09.2008=100		30.09.08	30.09.09	30.09.08	30.09.09
Pasywa ogółem, w tym:	103,1	98,4	111,1	62,6	59,8	37,4	40,2
Kapitał własny, w tym:	117,1	119,0	116,2	31,4	31,9	68,6	68,1
kapitał podstawowy	103,7	105,5	102,0	47,7	48,6	52,3	51,4
kapitał (fundusz) zapasowy	121,7	109,7	127,8	33,9	30,6	66,1	69,4
zysk (strata) z lat ubiegłych	108,0	103,1	112,9	49,6	47,3	50,4	52,7
zysk (strata) netto	103,4	150,6	73,7	38,6	56,2	61,4	43,8
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, w tym:	98,9	95,6	108,2	73,5	71,0	26,5	29,0
rezerwa składek i rezerwa na pokrycie ryzyka niewygasłego	108,6	111,7	108,3	8,8	9,1	91,2	90,9
rezerwa ubezpieczeń na życie	90,3	90,3	–	100,0	100,0	x	x
rezerwy na nie wypłacone odszkodowania i świadczenia	109,1	119,2	108,3	7,1	7,7	92,9	92,3
rezerwa ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający	101,6	101,6	–	100,0	100,0	x	x
Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych	121,5	182,7	107,7	18,3	27,5	81,7	72,5
udział reasekuratorów w rezerwie składek i w rezerwie na pokrycie ryzyka niewygasłego	121,9	103,1	122,1	1,1	0,9	98,9	99,1
udział reasekuratorów w rezerwie ubezpieczeń na życie	163,8	163,8	–	100,0	100,0	x	x
udział reasekuratorów w rezerwie na nie wypłacone odszkodowania i świadczenia	102,4	111,0	102,3	1,3	1,4	98,7	98,6
Pozostałe rezerwy	139,6	177,7	112,6	41,5	52,8	58,5	47,2
Zobowiązania z tytułu depozytów reasekuratorów	162,6	191,3	95,2	70,1	82,5	29,9	17,5
Pozostałe zobowiązania i fundusze specjalne	90,8	73,9	104,2	44,2	36,0	55,8	64,0
zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich, w tym:	116,1	102,4	133,5	55,9	49,3	44,1	50,7
wobec ubezpieczających	84,0	71,4	122,8	75,6	64,3	24,4	35,7
wobec pośredników ubezpieczeniowych	169,0	198,9	154,9	32,0	37,6	68,0	62,4
zobowiązania z tytułu reasekuracji	108,8	148,1	104,9	9,1	12,3	90,9	87,7
Rozliczenia międzyokresowe	87,2	98,7	81,2	34,5	39,0	65,5	61,0

**Tabl. 5a. Dynamika i struktura działowa pasywów
towarzystw ubezpieczeniowych**

Stan na początek roku i koniec III kwartału 2009 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Dział		Udział w pasywach ogółem w %			
		I	II	Dział I		Dział II	
		01.01.2009=100		01.01.09	30.09.09	01.01.09	30.09.09
Pasywa ogółem, w tym:	104,8	101,4	110,2	61,7	59,8	38,3	40,2
Kapitał własny, w tym:	113,6	112,6	114,0	32,2	31,9	67,8	68,1
kapitał podstawowy	104,8	104,9	104,8	48,6	48,6	51,4	51,4
kapitał (fundusz) zapasowy	120,1	106,9	127,1	34,4	30,6	65,6	69,4
zysk (strata) z lat ubiegłych	x	x	x	39,6	47,3	60,4	52,7
zysk (strata) netto	x	x	x	-5,7	56,2	105,7	43,8
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, w tym:	100,7	98,6	106,3	72,5	71,0	27,5	29,0
rezerwa składek i rezerwa na pokrycie ryzyka niewygasłego	107,3	98,0	108,4	9,9	9,1	90,1	90,9
rezerwa ubezpieczeń na życie	87,9	87,9	x	100,0	100,0	x	x
rezerwy na nie wypłacone odszkodowania i świadczenia	105,9	114,3	105,2	7,1	7,7	92,9	92,3
rezerwa ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający	115,0	115,0	x	100,0	100,0	x	x
Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych	100,1	84,2	107,8	32,7	27,5	67,3	72,5
udział reasekuratorów w rezerwie składek i w rezerwie na pokrycie ryzyka niewygasłego	124,2	101,7	124,4	1,1	0,9	98,9	99,1
udział reasekuratorów w rezerwie ubezpieczeń na życie	73,4	73,4	x	100,0	100,0	x	x
udział reasekuratorów w rezerwie na nie wypłacone odszkodowania i świadczenia	102,0	117,2	101,9	1,2	1,4	98,8	98,6
Pozostałe rezerwy	133,7	154,3	116,3	45,8	52,8	54,2	47,2
Zobowiązania z tytułu depozytów reasekuratorów	85,9	84,1	96,1	84,3	82,5	15,7	17,5
Pozostałe zobowiązania i fundusze specjalne	121,8	122,9	121,1	35,7	36,0	64,3	64,0
zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich, w tym:	107,8	108,2	107,3	49,0	49,3	51,0	50,7
wobec ubezpieczających	95,6	93,6	99,5	65,7	64,3	34,3	35,7
wobec pośredników ubezpieczeniowych	112,8	113,1	112,6	37,5	37,6	62,5	62,4
zobowiązania z tytułu reasekuracji	125,1	103,7	128,8	14,9	12,3	85,1	87,7
Rozliczenia międzyokresowe	98,8	121,3	88,3	31,8	39,0	68,2	61,0

Tabl. 6. Struktura pasywów towarzystw ubezpieczeniowych

Stan na koniec III kwartałów 2008 i 2009 r.

Wyszczególnienie	Ogółem		Działy ubezpieczeń			
			Na życie (I)		Pozostałe osobowe i majątkowe (II)	
	30.09.08	30.09.09	30.09.08	30.09.09	30.09.08	30.09.09
	w %					
Pasywa ogółem, w tym:	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Kapitał własny, w tym:	24,7	28,0	12,4	14,9	45,3	47,4
kapitał podstawowy	3,7	3,7	2,8	3,0	5,2	4,8
kapitał (fundusz) zapasowy	13,9	16,4	7,5	8,4	24,5	28,2
zysk (strata) z lat ubiegłych	-1,6	-1,7	-1,3	-1,4	-2,2	-2,2
zysk (strata) netto	4,0	4,0	2,5	3,8	6,6	4,4
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, w tym:	71,2	68,3	83,5	81,1	50,6	49,3
rezerwa składek i na pokrycie ryzyka niewygasłego	8,4	8,9	1,2	1,3	20,6	20,1
rezerwa ubezpieczeń na życie	28,9	25,3	46,1	42,3	x	x
rezerwy na nie wypłacone odszkodowania i świadczenia	11,4	12,0	1,3	1,6	28,3	27,6
rezerwa ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający	21,3	21,0	33,9	35,1	x	x
Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych	2,6	3,1	0,8	1,4	5,8	5,6
udział reasekuratorów w rezerwie składek i w rezerwie na pokrycie ryzyka niewygasłego	0,6	0,7	0,0	0,0	1,6	1,7
udział reasekuratorów w rezerwie ubezpieczeń na życie	0,3	0,5	0,5	0,8	x	x
udział reasekuratorów w rezerwie na nie wypłacone odszkodowania i świadczenia	1,6	1,6	0,0	0,0	4,2	3,9
Pozostałe rezerwy	0,9	1,3	0,6	1,1	1,4	1,5
Zobowiązania z tytułu depozytów reasekuratorów	0,6	1,0	0,7	1,4	0,5	0,4
Pozostałe zobowiązania i fundusze specjalne	4,0	3,5	2,8	2,1	5,9	5,6
zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich, w tym:	0,9	1,0	0,8	0,9	1,1	1,3
wobec ubezpieczających	0,5	0,4	0,6	0,5	0,3	0,4
wobec pośredników ubezpieczeniowych	0,3	0,4	0,1	0,3	0,5	0,7
zobowiązania z tytułu reasekuracji	0,7	0,7	0,1	0,1	1,6	1,5
Rozliczenia międzyokresowe	1,4	1,2	0,8	0,8	2,5	1,8

Tabl. 6a. Struktura pasywów towarzystw ubezpieczeniowych

Stan na początek roku i koniec III kw. 2009 r.

Wyszczególnienie	Ogółem		Działy ubezpieczeń			
			Na życie (I)		Pozostałe osobowe i majątkowe (II)	
	01.01.09	30.09.09	01.01.09	30.09.09	01.01.09	30.09.09
	w %					
Pasywa ogółem, w tym:	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Kapitał własny, w tym:	25,8	28,0	13,5	14,9	45,8	47,4
kapitał podstawowy	3,7	3,7	2,9	3,0	5,0	4,8
kapitał (fundusz) zapasowy	14,3	16,4	7,9	8,4	24,5	28,2
zysk (strata) z lat ubiegłych	2,5	-1,7	1,6	-1,4	4,0	-2,2
zysk (strata) netto	0,0	4,0	0,0	3,8	-0,1	4,4
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, w tym:	71,1	68,3	83,4	81,1	51,1	49,3
rezerwa składek i na pokrycie ryzyka niewygasłego	8,7	8,9	1,4	1,3	20,4	20,1
rezerwa ubezpieczeń na życie	30,1	25,3	48,8	42,3	x	x
rezerwy na nie wypłacone odszkodowania i świadczenia	11,9	12,0	1,4	1,6	28,9	27,6
rezerwa ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający	19,1	21,0	30,9	35,1	x	x
Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych	3,3	3,1	1,7	1,4	5,7	5,6
udział reasekuratorów w rezerwie składek i w rezerwie na pokrycie ryzyka niewygasłego	0,6	0,7	0,0	0,0	1,5	1,7
udział reasekuratorów w rezerwie ubezpieczeń na życie	0,7	0,5	1,1	0,8	x	x
udział reasekuratorów w rezerwie na nie wypłacone odszkodowania i świadczenia	1,6	1,6	0,0	0,0	4,2	3,9
Pozostałe rezerwy	1,0	1,3	0,7	1,1	1,4	1,5
Zobowiązania z tytułu depozytów reasekuratorów	1,2	1,0	1,7	1,4	0,5	0,4
Pozostałe zobowiązania i fundusze specjalne	3,0	3,5	1,7	2,1	5,1	5,6
zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich, w tym:	1,0	1,0	0,8	0,9	1,3	1,3
wobec ubezpieczających	0,5	0,4	0,5	0,5	0,4	0,4
wobec pośredników ubezpieczeniowych	0,4	0,4	0,3	0,3	0,7	0,7
zobowiązania z tytułu reasekuracji	0,6	0,7	0,1	0,1	1,3	1,5
Rozliczenia międzyokresowe	1,3	1,2	0,7	0,8	2,3	1,8

Tabl. 7. Techniczny rachunek ubezpieczeń towarzystw ubezpieczeniowych ogółem
Stan na 30. września

Wyszczególnienie	Ogółem		2008 =100	Dział I		Dział II	
	2008	2009		2008	2009	2008	2009
	w mln zł			udział w %			
Składki	41 675,7	35 577,6	85,4	69,5	61,3	30,5	38,7
składki przypisane brutto	44 872,0	38 354,3	85,5	65,7	58,2	34,3	41,8
udział reasekuratorów w składce przypisanej brutto	1 525,0	2 097,3	137,5	17,2	24,2	82,8	75,8
zmiany stanu rezerw składek i na ryzyko niewygasłe brutto	1 715,8	876,2	51,1	15,6	-2,7	84,4	102,7
udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	44,5	196,8	442,5	0,7	0,1	99,3	99,9
Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	367,5	367,8	100,1	73,3	59,8	26,7	40,2
Odszkodowania i świadczenia	19 313,7	30 373,6	157,3	60,6	69,8	39,4	30,2
odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	18 439,5	29 465,3	159,8	62,6	71,4	37,4	28,6
odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	19 101,7	31 020,9	162,4	60,8	70,1	39,2	29,9
udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	662,2	1 555,6	234,9	0,0	0,0	88,9	54,8
zmiany stanu i rezerw na nie wypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	874,1	908,4	103,9	19,2	17,9	80,8	82,1
rezerwy brutto	948,2	940,4	99,2	0,0	0,0	81,3	82,2
udział reasekuratorów	74,0	32,1	43,3	0,0	0,0	87,6	85,8
Zmiana stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	6 975,3	-944,9	-13,5	100,9	100,0	-0,9	0,0
Koszty działalności ubezpieczeniowej	7 442,2	8 172,9	109,8	49,7	48,7	50,3	51,3
koszty akwizycji	5 352,3	5 906,3	110,4	50,4	48,0	49,6	52,0
koszty administracyjne	2 492,4	2 626,2	105,4	44,6	44,6	55,4	55,4
provizje reasekuracyjne i udziały w zyskach	402,5	359,6	89,3	27,4	6,8	72,6	93,2
Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	900,2	878,5	97,6	13,4	20,0	86,6	80,0
Wynik techniczny	3 554,8	3 578,3	100,7	73,7	97,9	26,3	2,1

Tabl. 8. Techniczny rachunek ubezpieczeń na życie – Dział I

Wyszczególnienie	Stan na 30. września	
	2008	2009
	w mln zł	
Składki	28 951,7	21 824,1
składki przypisane brutto	29 480,8	22 308,9
udział reasekuratorów w składce przypisanej brutto	261,6	508,4
zmiany stanu rezerw składek i na ryzyko niewygasłe brutto	267,8	-23,4
udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	0,3	0,2
Przychody z lokat, w tym:	8 383,7	4 406,6
przychody z lokat w nieruchomości	0,3	0,1
przychody z lokat w jednostkach podporządkowanych	252,7	262,5
przychody z innych lokat finansowych, w tym:	2 436,7	2 457,3
z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	1 787,4	1 695,0
wynik dodatni z realizacji lokat	5 691,6	1 685,1
Nie zrealizowane zyski z lokat	461,1	3 685,6
Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	269,5	220,0
Odszkodowania i świadczenia, w tym:	11 712,0	21 205,6
odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	11 543,8	21 043,2
odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	11 617,0	21 746,3
zmiana stanu rezerw na nie wypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	168,2	162,4
Zmiany stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	7 037,2	-945,0
zmiana stanu rezerw w ubezpieczeniach na życie na udziale własnym	13 336,4	-4 707,0
rezerwy brutto	13 360,7	-4 949,6
udział reasekuratorów	24,3	-242,6
zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym dla ubezpieczeń na życie, jeżeli ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający	-6 195,9	3 862,6
rezerwy brutto	-6 220,4	3 873,7
udział reasekuratorów	-24,5	11,1
zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych przewidzianych w statucie na udziale własnym	-103,3	-100,6
Premie i rabaty łącznie ze zmianą stanu rezerw na udziale własnym	42,0	26,6
Koszty działalności ubezpieczeniowej	3 697,4	3 980,9
koszty akwizycji	2 697,2	2 834,4
koszty administracyjne	1 110,4	1 170,9
provizje reasekuracyjne i udziały w zyskach	110,2	24,4
Koszty działalności lokacyjnej, w tym:	8 485,9	724,5
koszty utrzymania nieruchomości	1,4	0,8
pozostałe koszty działalności lokacyjnej	49,6	43,5
wynik ujemny z realizacji lokat	8 411,2	617,8
Nie zrealizowane straty na lokatach	4 330,6	983,5
Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	120,8	175,8
Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów przeniesione do ogólnego rachunku zysków i strat	21,8	482,4
Wynik techniczny ubezpieczeń na życie	2 618,3	3 502,0

**Tabl. 9. Liczba polis, ubezpieczonych i wypłat oraz
kwota przypisu składki brutto, wypłaconych odszkodowań i świadczeń brutto
w grupach ryzyka Działu I**
Stan na 30. września 2009 r.

Wyszczególnienie	Liczba				Składka przypisana brutto	Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto
	polis		ubezpieczonych	wypłat		
	ogółem	indywidualnych				
	w tys.					
Ogółem ^a	12 398,9	12 021,2	23 346,1	2 436,5	22 259,1	21 725,0
Grupa 1 – na życie	7 593,8	7 291,3	21 107,3	1 292,7	14 351,6	17 249,5
Grupa 2 – posagowe, zaopatrzenia dzieci	135,4	135,4	0,0	25,2	93,8	121,8
Grupa 3 – na życie związane z funduszem inwestycyjnym	2 521,1	2 481,3	733,3	321,1	4 534,0	3 322,6
Grupa 4 – rentowe	45,9	45,9	2,1	18,8	50,5	46,2
Grupa 5 – wypadkowe i chorobowe	9 349,1	8 070,2	65 668,0	778,8	3 229,2	984,9

^aW ubezpieczeniach bezpośrednich na życie ryzyko wypadkowe i chorobowe nie występuje samodzielnie, lecz jest dołączane do innych grup ryzyka, dlatego liczba polis i wypłat ogółem nie uwzględnia tej grupy

**Tabl. 10. Przebieg ubezpieczeń na życie w grupach ryzyka
Dział I**

Wyszczególnienie	Ubezpieczenia bezpośrednie					
	Składka		Odszkodowania i świadczenia		Wynik techniczny	
	stan na 30. września					
	2008	2009	2008	2009	2008	2009
	mln zł					
Ogółem	28 918,7	21 774,5	11 696,4	21 184,3	2 607,0	3 484,8
Grupa 1 – na życie	21 273,3	13 927,9	6 117,6	16 700,4	1 135,1	1 825,0
Grupa 2 – posagowe, zaopatrzenia dzieci	92,2	94,2	126,2	116,3	-10,8	32,7
Grupa 3 – na życie związane z funduszem inwestycyjnym	4 700,2	4 479,8	4 505,1	3 285,6	400,6	452,2
Grupa 4 – rentowe	31,7	37,2	41,3	45,2	4,1	-0,3
Grupa 5 – wypadkowe i chorobowe	2 821,3	3 235,4	906,2	1 036,8	1 078,0	1 175,2

**Tabl. 11. Wskaźniki efektywności ubezpieczeń bezpośrednich
w grupach ryzyka Działu I**
Stan na 30. września

Wyszczególnienie	Grupa 1		Grupa 2		Grupa 3		Grupa 4		Grupa 5	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
	w %									
Dynamika składki przypisanej brutto	325,6	66,8	95,1	95,9	51,1	93,9	136,6	114,3	117,9	107,5
Dynamika odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto	153,0	285,4	101,4	92,3	159,5	73,7	98,0	109,0	110,8	111,4
Wskaźnik zatrzymania składki przypisanej ^a	99,7	97,3	98,6	98,8	97,4	98,8	71,9	73,6	98,0	98,3
Wskaźnik zatrzymania odszkodowań i świadczeń wypłaconych ^b	99,5	96,3	99,1	99,1	99,5	98,6	99,4	97,6	97,9	97,8
Współczynnik szkodowości brutto ^c	28,8	121,1	138,6	123,3	93,8	73,4	95,7	91,6	32,6	32,3
Współczynnik szkodowości na udziale własnym ^d	28,7	119,9	139,4	123,6	95,9	73,3	132,2	121,5	32,6	32,0
Wskaźnik kosztów akwizycji ^e	6,5	10,4	13,6	14,7	12,1	10,9	30,4	31,2	20,6	25,1
Wskaźnik kosztów administracyjnych ^f	2,8	4,2	8,0	8,0	6,1	7,0	12,9	18,6	8,9	7,2
Wskaźnik kosztów ubezpieczeniowych brutto ^g	9,2	14,7	21,6	22,7	18,3	17,9	43,3	49,8	29,6	32,4
Wskaźnik kosztów technicznych na udziale własnym ^h	9,5	15,5	23,8	25,0	17,7	19,6	55,6	61,9	32,3	32,8
Wskaźnik rentowności ⁱ działalności technicznej brutto ⁱ	5,6	12,7	-13,0	34,8	8,4	10,0	8,0	-0,6	34,0	36,4
Wskaźnik rentowności działalności technicznej na udziale własnym	5,6	13,1	-13,8	34,7	8,6	10,1	11,2	-0,8	36,2	36,3

^aSkładka przypisana na udziale własnym podzielona przez składkę przypisaną brutto

^bOdszkodowania i świadczenia na udziale własnym podzielone przez odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto

^cSuma odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto i kwoty zmiany stanu rezerw na nie wypłacone odszkodowania i świadczenia brutto podzielona przez składkę zarobioną brutto

^dOdszkodowania i świadczenia podzielone przez składkę zarobioną na udziale własnym

^eKoszty akwizycji podzielone przez składkę przypisaną brutto

^fKoszty administracyjne podzielone przez składkę przypisaną brutto

^gKoszty działalności ubezpieczeniowej podzielone przez składkę przypisaną brutto

^hSuma kosztów działalności ubezpieczeniowej i kwoty pozostałych kosztów technicznych na udziale własnym podzielona przez składkę przypisaną na udziale własnym

ⁱWynik techniczny podzielony przez składkę zarobioną netto (lub składkę)

Tabl. 12. Techniczny rachunek ubezpieczeń – Dział II

Wyszczególnienie	Stan na 30. września	
	2008	2009
	w mln zł	
Składki	12 724,1	13 753,4
składki przypisane brutto	15 391,2	16 045,4
udział reasekuratorów w składce przypisanej	1 263,3	1 589,1
zmiana stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe	1 448,0	899,6
udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	44,2	196,7
Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	212,7	268,5
Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	98,0	147,8
Odszkodowania i świadczenia	7 601,7	9 168,1
odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	6 895,7	8 422,1
odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	7 484,7	9 274,6
udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	589,0	852,5
zmiana stanu rezerw na nie wypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	706,0	746,0
zmiana stanu rezerw na nie wypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	770,9	773,5
udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw na nie wypłacone odszkodowania i świadczenia	64,9	27,5
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-61,9	0,1
zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-61,9	0,1
udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	–	–
Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw na premie i rabaty	34,4	30,5
Koszty działalności ubezpieczeniowej	3 744,7	4 192,0
koszty akwizycji	2 655,1	3 071,9
koszty administracyjne	1 381,9	1 455,3
provizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	292,3	335,2
Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	779,4	702,7
Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	0,0	–
Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	936,5	76,3

**Tabl. 13. Liczba polis, ubezpieczonych i wypłat oraz
kwota przypisu składki brutto, wypłaconych odszkodowań i świadczeń brutto
w grupach ryzyka Działu II**
Stan na 30. września 2009 r.

Wyszczególnienie	Liczba				Składka przypisana brutto		Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	
	polis		wypłat					
	ogółem	osoby fizyczne	ogółem	osoby fizyczne	ogółem	osoby fizyczne	ogółem	osoby fizyczne
	w tys.				w mln zł			
Ogółem	44 955,8	39 229,4	2 600,2	1 649,6	15 690,2	8 973,2	9 076,0	5 065,7
Grupa 1 – NNW	10 247,1	8 816,0	329,4	275,7	926,4	599,1	188,0	142,1
Grupa 2 – choroba	333,2	202,8	410,4	141,0	212,0	94,3	88,8	42,9
Grupa 3 – autocasco	4 697,7	3 418,4	566,2	328,0	3 648,7	2 028,0	2 780,4	1 479,4
Grupa 4 – casco pojazdów szynowych	0,7	0,0	1,3	0,0	13,0	0,8	5,7	0,4
Grupa 5 – aerocasco	1,2	0,4	0,1	0,0	13,8	1,4	10,1	0,9
Grupa 6 – casco żeglugi morskiej i śródlądowej	13,7	8,5	1,5	1,1	93,9	45,1	91,8	59,2
Grupa 7 – cargo	27,5	5,2	14,2	0,9	73,7	8,7	34,6	5,5
Grupa 8 – szkody spowodowane żywiołami	7 982,5	6 745,3	186,5	115,2	1 742,7	939,6	965,2	312,0
Grupa 9 – pozostałe szkody rzeczowe	6 422,1	5 686,5	142,2	104,8	1 121,2	501,5	436,9	201,9
Grupa 10 – OC posiadaczy pojazdów lądowych, w tym:	17 239,0	15 386,9	699,2	547,9	5 379,6	4 371,4	3 779,2	2 659,1
komunikacyjna OC	16 860,9	15 152,8	689,3	545,8	5 244,4	4 327,1	3 638,4	2 602,1
Grupa 11 – OC lotnicza	2,7	1,4	0,1	0,0	16,1	6,1	0,4	0,0
Grupa 12 – OC żeglugi morskiej i śródlądowej	8,6	5,2	0,1	0,0	25,6	2,7	5,6	0,4
Grupa 13 – ogólna OC	5 703,8	5 043,2	122,5	48,8	870,1	177,3	377,0	87,1
Grupa 14 – ubezpieczenie kredytu	70,9	0,1	4,0	0,0	343,2	0,0	134,3	0,7
Grupa 15 – gwarancja ubezpieczeniowa	403,9	178,2	5,1	2,0	203,1	6,9	54,6	3,2
Grupa 16 – ubezpieczenie różnych ryzyk finansowych	380,2	42,3	10,8	2,2	732,8	25,4	43,1	9,0
Grupa 17 – ubezpieczenie ochrony prawnej	695,5	647,8	2,7	2,0	59,9	13,2	4,4	3,2
Grupa 18 – assistance	9 125,7	8 162,9	104,0	80,1	214,3	151,5	75,7	58,7

Tabl. 14. Przebieg ubezpieczeń w grupach ryzyka Działu II

Wyszczególnienie	Ubezpieczenia bezpośrednie					
	Składka		Odszkodowania i świadczenia		Wynik techniczny	
	stan na 30. września					
	2008	2009	2008	2009	2008	2009
	mln zł					
Ogółem	12 457,9	13 454,2	7 461,6	8 970,3	903,7	57,7
Grupa 1 – następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW)	699,9	827,0	171,4	207,5	232,1	268,3
Grupa 2 – ubezpieczenie choroby	151,7	196,2	76,2	90,1	-1,4	2,1
Grupa 3 – autocasco (AC)	3 651,1	3 676,7	2 291,1	2 636,8	372,9	44,1
Grupa 4 – casco pojazdów szynowych	8,0	9,6	5,0	9,5	0,0	-3,9
Grupa 5 – casco statków powietrznych (aerocasco)	6,5	8,2	5,9	12,2	-1,9	-7,1
Grupa 6 – casco żeglugi morskiej i śródlądowej	74,0	77,9	79,4	82,3	-29,1	-27,8
Grupa 7 – przedmiotów w transporcie (cargo)	72,2	57,0	25,3	21,1	21,4	14,2
Grupa 8 – szkody spowodowane żywiołami	1 169,5	1 270,4	623,9	752,5	119,6	-8,6
Grupa 9 – pozostałe szkody rzeczowe	789,3	884,6	371,6	384,5	128,6	123,6
Grupa 10 – OC posiadaczy pojazdów lądowych	4 543,3	4 934,0	3 398,0	4 212,3	-252,2	-576,1
Grupa 11 – OC lotnicza	8,4	5,8	-1,3	2,1	5,5	0,6
Grupa 12 – OC żeglugi morskiej i śródlądowej	7,3	9,9	4,1	2,7	0,2	2,1
Grupa 13 – ogólna OC	559,2	650,6	290,9	320,9	82,5	113,3
Grupa 14 – ubezpieczenie kredytu	257,9	214,0	26,9	75,3	138,6	71,0
Grupa 15 – gwarancja ubezpieczeniowa	68,6	94,9	10,7	22,7	32,2	44,7
Grupa 16 – ubezpieczenie różnych ryzyk finansowych	227,1	325,1	23,2	49,5	21,5	-27,5
Grupa 17 – ubezpieczenie ochrony prawnej	33,8	47,2	2,3	4,6	1,0	0,7
Grupa 18 – świadczenie pomocy (assistance)	130,1	165,1	57,0	83,7	32,2	24,0

**Tabl. 15. Wskaźniki efektywności ubezpieczeń bezpośrednich
w wybranych grupach ryzyka Działu II**
Stan na 30. września

Wyszczególnienie	Ubezpieczenia									
	komunikacyjne ^a				majątkowe (ogniowo-kradzieżowe)				ogólnej OC	
	Grupa 3 AC		Grupa 10 OC		Grupa 8		Grupa 9		Grupa 13	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
	w %									
Dynamika składki przypisanej brutto	112,5	92,3	112,7	102,5	101,6	114,2	114,4	111,6	107,3	112,7
Dynamika odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto	108,1	122,9	112,3	118,3	96,3	154,0	156,6	92,1	113,4	156,5
Wskaźnik zatrzymania składki przypisanej ^a	98,1	97,9	93,2	92,5	87,4	83,2	85,6	81,3	82,1	83,2
Wskaźnik zatrzymania odszkodowań i świadczeń wypłaconych ^b	98,3	98,4	92,7	92,1	81,3	77,3	88,4	83,0	85,1	88,1
Współczynnik szkodowości brutto ^c	62,4	71,4	73,3	83,7	58,0	63,8	45,5	42,9	48,8	49,0
Współczynnik szkodowości na udziale własnym ^d	62,8	71,7	74,9	85,4	53,3	59,2	47,1	43,5	51,5	49,3
Wskaźnik kosztów akwizycji ^e	16,6	18,4	12,1	12,8	19,7	20,2	24,7	27,3	20,8	20,7
Wskaźnik kosztów administracyjnych ^f	8,6	8,8	9,3	9,5	9,2	9,3	8,5	8,6	9,1	9,5
Wskaźnik kosztów ubezpieczeniowych brutto ^g	25,1	27,2	21,4	22,3	29,0	29,5	33,2	35,8	29,9	30,1
Wskaźnik kosztów technicznych na udziale własnym ^h	27,7	27,5	35,8	32,6	39,5	41,9	40,2	43,1	38,9	38,2
Wskaźnik rentowności ⁱ działalności technicznej brutto ⁱ	9,4	1,2	-4,9	-10,7	7,8	-0,5	12,8	11,0	11,3	13,0
Wskaźnik rentowności działalności technicznej na udziale własnym	10,2	1,2	-5,7	-11,7	10,2	-0,7	16,3	14,0	15,5	17,4

^aŁącznie z OC przewoźnika

**Tabl. 16. Udział w rynku ubezpieczeniowym i w działach ubezpieczeń
przypisu składki, odszkodowań i świadczeń brutto oraz wyniku technicznego
z ubezpieczeń bezpośrednich ogółem i w podziale na grupy ryzyka**

Stan na 30. września 2009 r.

Wyszczególnienie	Ubezpieczenia bezpośrednie					
	Składka przypisana brutto		Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto		Wynik techniczny	
	stan na 30. września					
	Rynek	Dział	Rynek	Dział	Rynek	Dział
	w %					
OGÓŁEM	98,944	x	99,291	x	98,999	x
Dział I	58,035	100,000	70,033	100,000	97,387	100,000
Grupa 1 – na życie	37,418	64,475	55,606	79,400	51,000	52,370
Grupa 2 – posagowe, zaopatrzenia dzieci	0,245	0,421	0,393	0,561	0,914	0,938
Grupa 3 – na życie związane z funduszem inwestycyjnym	11,821	20,369	10,711	15,294	12,637	12,976
Grupa 4 – rentowe	0,132	0,227	0,149	0,213	-0,008	-0,009
Grupa 5 – wypadkowe i chorobowe	8,419	14,507	3,175	4,534	32,842	33,724
Dział II	40,909	100,000	29,258	100,000	1,612	100,000
Grupa 1 – NNW	2,415	5,904	0,606	2,072	7,498	464,991
Grupa 2 – choroba	0,553	1,351	0,286	0,978	0,059	3,640
Grupa 3 – autocasco	9,513	23,255	8,963	30,635	1,232	76,430
Grupa 4 – casco pojazdów szynowych	0,034	0,083	0,018	0,063	-0,109	-6,759
Grupa 5 – aerocasco	0,036	0,088	0,032	0,111	-0,198	-12,305
Grupa 6 – casco żeglugi morskiej i śródlądowej	0,245	0,599	0,296	1,012	-0,777	-48,180
Grupa 7 – cargo	0,192	0,470	0,111	0,381	0,397	24,610
Grupa 8 – szkody spowodowane żywiołami	4,544	11,107	3,111	10,635	-0,240	-14,905
Grupa 9 – pozostałe szkody rzeczowe	2,923	7,146	1,409	4,814	3,454	214,211
Grupa 10 – OC posiadaczy pojazdów lądowych	14,026	34,287	12,183	41,640	-16,100	-998,440
Grupa 11 – OC lotnicza	0,042	0,103	0,001	0,005	0,059	1,040
Grupa 12 – OC żeglugi morskiej i śródlądowej	0,067	0,163	0,018	0,062	3,166	3,640
Grupa 13 – ogólna OC	2,269	5,546	1,215	4,154	1,984	196,360
Grupa 14 – ubezpieczenie kredytu	0,895	2,187	0,433	1,480	1,249	123,050
Grupa 15 – gwarancja ubezpieczeniowa	0,530	1,295	0,176	0,602	-0,769	77,470
Grupa 16 – ubezpieczenie różnych ryzyk finansowych	1,911	4,670	0,139	0,475	0,020	-47,660
Grupa 17 – ubezpieczenie ochrony prawnej	0,156	0,382	0,014	0,049	0,671	1,213
Grupa 18 – assistance	0,559	1,366	0,244	0,834	0,000	41,594

Tabl. 17. Ogólny rachunek zysków i strat towarzystw ubezpieczeniowych
Stan na 30. września

Wyszczególnienie	I-III kwartały		I-III kw. 2008 =100
	2008	2009	
	w mln zł		
Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych i wynik techniczny ubezpieczeń na życie	3 554,8	3 578,3	100,7
Przychody z lokat	3 688,7	3 417,8	92,7
przychody z lokat w nieruchomości	13,3	12,1	90,5
przychody z lokat w jednostkach podporządkowanych	2 198,0	1 455,4	66,2
z udziałów i akcji	2 194,7	1 452,9	x
z pożyczek i dłużnych papierów wartościowych	3,3	2,4	73,7
z pozostałych lokat	–	0,1	x
przychody z innych lokat finansowych	1 319,3	1 446,6	109,7
z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	66,4	22,1	33,3
z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	1 114,1	1 346,1	120,8
z lokat terminowych w inwestycjach kredytowych	82,1	23,5	28,6
z pozostałych lokat	56,7	54,9	96,9
wynik dodatni z rewaloryzacji lokat	15,7	171,3	1 092,6
wynik dodatni z realizacji lokat	142,4	332,4	233,4
Nie zrealizowane zyski z lokat	112,6	275,2	244,4
Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z technicznego rachunku ubezpieczeń na życie	21,8	482,4	2 215,6
Koszty działalności lokacyjnej	342,7	455,7	133,0
koszty utrzymania nieruchomości	7,2	5,7	78,7
pozostałe koszty działalności lokacyjnej	43,7	59,9	136,9
wynik ujemny z rewaloryzacji lokat	46,1	132,1	286,8
wynik ujemny z realizacji lokat	245,7	258,0	105,0
Nie zrealizowane straty na lokatach	396,3	206,0	52,0
Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione do technicznego rachunku ubezpieczeń majątkowych i osobowych	212,7	268,5	126,2
Pozostałe przychody operacyjne	225,9	294,2	130,3
Pozostałe koszty operacyjne	223,6	248,4	111,1
Wynik z działalności operacyjnej	6 428,5	6 869,3	106,9
Zyski nadzwyczajne	0,0	0,0	316,9
Straty nadzwyczajne	0,0	–	x
Wynik finansowy brutto	6 428,5	6 869,3	106,9
Podatek dochodowy	808,3	1 054,5	130,5
Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	0,0	0,1	x
Wynik finansowy netto	5 620,2	5 814,7	103,5

Tabl. 18. Ogólny rachunek zysków i strat – Dział I

Stan na 30. września

Wyszczególnienie	I-III kwartały		
	2008	2009	Różnica
	w mln zł		
Wynik techniczny ubezpieczeń na życie	2618,3	3502,0	883,7
Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z technicznego rachunku ubezpieczeń na życie	21,8	482,4	460,6
Pozostałe przychody operacyjne	94,5	117,9	23,4
Pozostałe koszty operacyjne	95,9	103,5	7,6
Wynik z działalności operacyjnej	2638,7	3998,8	1360,1
Saldo nadzwyczajnych zysków i strat	–	–	x
Wynik finansowy brutto	2638,7	3998,8	1360,1
Podatek dochodowy	470,0	729,1	259,1
Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	-0,7	0,2	0,9
Wynik finansowy netto	2169,4	3269,5	1100,1

Tabl. 19. Ogólny rachunek zysków i strat – Dział II

Stan na 30. września

Wyszczególnienie	I-III kwartały		
	2008	2009	Różnica
	w mln zł		
Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	936,5	76,3	-860,2
Przychody z lokat, w tym:	3688,7	3417,8	-270,9
przychody z innych lokat finansowych, w tym:	1319,3	1446,6	127,3
z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	1114,1	1346,1	232,0
z lokat terminowych w instytucjach kredytowych	82,1	23,5	-58,6
wynik dodatni z realizacji lokat	142,4	332,4	190,0
Nie zrealizowane zyski z lokat	112,6	275,2	162,6
Koszty działalności lokacyjnej, w tym:	342,7	455,7	113,0
pozostałe koszty działalności lokacyjnej	43,7	59,9	16,2
wynik ujemny z realizacji lokat	245,7	258,0	12,3
Nie zrealizowane straty na lokatach	396,3	206,0	-190,3
Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione do technicznego rachunku ubezpieczeń majątkowych i osobowych	212,7	268,5	55,8
Pozostałe przychody operacyjne	131,4	176,3	44,9
Pozostałe koszty operacyjne	127,7	144,9	17,2
Wynik z działalności operacyjnej	3789,8	2870,5	-919,3
Saldo nadzwyczajnych zysków i strat	0,0	0,0	0,0
Wynik finansowy brutto	3789,8	2870,5	-919,3
Podatek dochodowy	338,3	325,4	-12,9
Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	0,7	-0,1	-0,8
Wynik finansowy netto	3450,8	2545,2	-905,6

Tabl. 20. Zagregowane wskaźniki efektywności

Wyszczególnienie	Ogółem		Dział I		Dział II	
	Stan na 30. września					
	2008	2009	2008	2009	2008	2009
	w %					
Wskaźnik monitorowania działalności ^a	449,1	526,9	269,7	332,4	665,1	742,1
Wskaźnik pokrycia rezerw ^b	121,7	125,0	108,5	111,3	158,6	158,8
Współczynnik wypłacalności ^c	69,3	100,6	33,7	55,4	142,9	168,7
Wskaźnik rentowności działalności technicznej ^d	8,5	10,1	9,1	16,0	7,3	0,6
Wskaźnik rentowności sprzedaży ^e	12,5	15,2	7,4	14,7	22,4	15,9
Wskaźnik rentowności kapitałów własnych ^f	16,3	14,4	20,0	25,3	14,6	9,2
Wskaźnik rentowności majątku ^g	4,0	4,0	2,5	3,8	6,6	4,4
Wskaźnik rentowności obrotu brutto ^h	11,7	14,3	6,9	13,2	22,6	16,2
Wskaźnik rentowności obrotu netto ⁱ	10,2	12,1	5,7	10,8	20,6	14,3
Współczynnik szkodowości brutto ^j	46,5	85,3	40,4	98,1	59,2	66,3
Współczynnik szkodowości na udziale własnym ^k	46,4	85,4	40,5	97,2	59,7	66,7
Wskaźnik kosztów administracyjnych ^l	5,7	6,8	4,0	5,2	9,0	9,1
Wskaźnik kosztów akwizycji ^l	11,8	15,4	8,9	12,7	17,3	19,1

^aŚrodki własne podzielone przez większą z dwu wartości: margines wypłacalności lub kapitał gwarancyjny

^bAktywa na pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych podzielone przez rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

^cŚrodki własne podzielone przez składkę przypisaną na udziale własnym

^dWynik techniczny podzielony przez składkę zarobioną na udziale własnym

^eWynik finansowy netto podzielony przez składkę przypisaną brutto

^fWynik finansowy netto podzielony przez kapitały własne (ROE)

^gWynik finansowy netto podzielony przez średnią wartość aktywów (ROA)

^hWynik finansowy brutto podzielony przez wartość przychodów

ⁱWynik finansowy netto podzielony przez wartość przychodów

^jSuma odszkodowań i świadczeń wypłacone brutto i zmiany stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto podzielona przez składkę zarobioną brutto

^kOdszkodowania i świadczenia podzielone przez składkę zarobioną na udziale własnym

^lKoszty administracyjne podzielone przez składkę przypisaną brutto

^lKoszty akwizycji podzielone przez składkę przypisaną brutto